

MARIA BAWOLSKA

ur. 1928; Kazimierz Dolny

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Lublin, PRL, Trofim Łysenko, teorie Łysenki, Anatol Listowski, Stefan Lewicki

Reakcje na teorie Trofima Łysenki

Łysenko był znany wówczas. To była ta jego teoria o przechodzeniu gatunków jednych w drugie, ale ja tego nie będę rozwijała, to są dawne czasy. Profesor Listowski wtedy pracował w Krakowie, nie wiem, na czyje zaproszenie przyjechał do Lublina, w każdym razie wszystkie lata Wydziału Rolnego wtedy słuchały tego jego wykładu. No, on sam później przyznał, że był okres, kiedy był tą teorią [Łysenki] zafascynowany. Myśmy to przyjmowali właściwie, no, powiedziałabym, z kpiną pewną. Profesor Kaznowski, bo musiał coś na ten temat na wykładach z hodowli powiedzieć, to tak beznamiętnie powiedział, że jest taka teoria, wymaga sprawdzenia. I nie komentował tego. Ani za, ani przeciw. Tak właśnie z pewnym dystansem. Przyznam się, że dla mnie niezrozumiałe było to, że naukowiec tej miary co profesor [Listowski] zaangażował się w tę teorię. Tym niemniej fakt jest faktem. Później sam przyznawał, że to był jakiś taki okres, kiedy chyba sądził, że jest coś może ciekawego w teoriach Łysenki.

Łysenko opublikował swoje teorie już przed wojną. Przeciwnikiem tej teorii był profesor Stefan Lewicki, który przeprowadził doświadczenia przeczące stwierdzeniom Łysenki i już przed wojną na międzynarodowym zjeździe bodajże w Belgii skrytykował Łysenkę. Zresztą są publikacje z tego zjazdu międzynarodowego. No i niestety po wojnie profesor Lewicki miał z tego powodu przykrości. Nie odwołał nigdy tych poglądów krytycznych, no i chyba miał z tego tytułu sporo przykrości. Poza tym, na podstawie jego osiągnięć trzeba powiedzieć, że zasługiwał na to, żeby być członkiem Polskiej Akademii Nauk, ale niestety nie był. A to też chyba dzięki Łysence, a właściwie krytyce [jego teorii]. Tak że, no, jakoś tak trochę na osobę profesora Listowskiego, którego ja osobiście, jak go poznałam tu w Puławach, to cenię i szanuję, takim cieniem ten Łysenko się kładzie. Ale to już są tak dawne czasy.

Data i miejsce nagrania	2005-12-08, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski, Marcin Fedorowicz
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"